

การศึกษาความคาดหวังและความต้องการจำเป็นต่อการพัฒนาหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์การกีฬาและการออกกำลังกาย คณะวิทยาศาสตร์การกีฬาและสุขภาพ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติประจำภาคกลาง

A STUDY ON EXPECTATION AND NEED IN DEVELOPMENT OF BACHELOR OF SCIENCE IN SPORTS AND EXERCISE SCIENCE, FACULTY OF SPORTS AND HEALTH SCIENCE, THAILAND NATIONAL SPORTS UNIVERSITY-CENTRAL REGION

ปวเรศร์ พันธยุทธ์¹⁾, ฉัตรตระกูล ปานอุทัย²⁾, อรทัย แยมโษษฐ์³⁾, พชร ทองคำพานิช⁴⁾, สำราญ ศรีสังข์⁵⁾, ครรชิต มุละสีวะ⁶⁾, สิปปนันท์ หวังกิจ⁷⁾, หริต หัตถา⁸⁾, วสิษฐ สุโกศล⁹⁾, นฤมล ศรีสุวรรณ¹⁰⁾, นริรัตน์ บุตรบุญปัน¹¹⁾, และ จัตุภรณ์ พลเสน¹²⁾

¹⁻¹²⁾คณะวิทยาศาสตร์การกีฬาและสุขภาพ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ

Pawares Phantayuth¹⁾, Chattrakul Panuthai²⁾, Oratai Yamaod³⁾, Patcharee Tongkampanit⁴⁾, Sumran Sreesung⁵⁾, Khanchit Mulasiwa⁶⁾, Sippanant Wangkit⁷⁾, Harit Hattha⁸⁾, Wasit Sukosol⁹⁾, Narumon Srisuwan¹⁰⁾, Narerat Butboonpan¹¹⁾ and Jatuphorn phonsen¹²⁾

¹⁻¹²⁾Faculty of Sports and Health Science. Thailand National Sports University

*Corresponding author e-mail: p.tongkampanit@gmail.com

Received: January 11, 2024

Revised: February 15, 2024

Accepted: April 05, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคาดหวังและความต้องการจำเป็นต่อการพัฒนาหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์การกีฬาและการออกกำลังกาย คณะวิทยาศาสตร์การกีฬาและสุขภาพ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติประจำภาคกลาง เครื่องมือในงานวิจัยเป็นแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน มีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของ แบบสอบถามชุดที่ 1 และชุดที่ 2 เท่ากับ .87 และแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง เท่ากับ 1 และนำไปหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามชุดที่ 1 มีค่าเท่ากับ .97 และชุดที่ 2 เท่ากับ .96 กลุ่มเป้าหมาย ผู้ให้ข้อมูล จำนวน 808 คน โดยเลือกแบบเฉพาะเจาะจง วิเคราะห์ข้อมูลโดยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการสรุปประเด็นต่าง ๆ ในลักษณะพรรณนาความอธิบายผลบนพื้นฐานเชิงแนวคิดและกรอบแนวคิดการวิจัย และนำเสนอข้อมูลในแบบพรรณนา ผลการวิจัย พบว่า

ความคาดหวังและความต้องการจำเป็นต่อการพัฒนาหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์การกีฬาและการออกกำลังกาย คณะวิทยาศาสตร์การกีฬาและสุขภาพ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติประจำภาคกลาง 5 ด้าน ที่สำคัญ ได้แก่

1. ด้านความรู้ ได้แก่ ความรู้ในทฤษฎีและหลักการพื้นฐานทางด้านวิทยาศาสตร์ทั่วไปและความรู้ในวิชาชีพด้านวิทยาศาสตร์การกีฬาและการออกกำลังกายแบบสหวิชา

2. ด้านทักษะ ได้แก่ ทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยต้องมีความใฝ่รู้ และติดตามการเปลี่ยนแปลง ความรู้ในสาขาวิชาชีพอยู่เสมอ ตลอดจนต้องมีทักษะการสอนและการเป็นผู้นำการออกกำลังกายที่โดดเด่นเฉพาะด้าน

3. ด้านจริยธรรม ได้แก่ มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีจิตใจเมตตา ความซื่อสัตย์ มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ เสียสละ มีจิตสาธารณะ โดยมีคำสอนทางพระพุทธศาสนาและหลักกฎหมายเป็นหลักยึดในการดำเนินชีวิตได้อย่าง มีความสุข

4. ด้านลักษณะบุคคล ได้แก่ ความเป็นผู้นำ บุคลิกภาพดี รูปร่างสมส่วน มีความเชื่อมั่นในตัวเอง และกล้าแสดงออก

5. ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ควรจัดการเรียนการสอนควบคู่ไปพร้อมกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โดยเน้นในภาคปฏิบัติ ให้ผู้เรียนเป็นจุดศูนย์กลาง ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต และปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้อง กับสถานการณ์ในปัจจุบัน และแนวโน้มในอนาคต

คำสำคัญ: ความคาดหวัง ความต้องการจำเป็น การพัฒนาหลักสูตร สาขาวิทยาศาสตร์การกีฬาและการออกกำลังกาย

ABSTRACT

This research was designed using quantitative and qualitative methods. The purpose of this research was to investigate the expectations and needs in the development of a Bachelor of Science in Sports and Exercise Science, in Faculty of Sports and Health Science, Thailand National Sports University - Central Region. A questionnaire and a semi-structured interview form were used as the tools of this research and were reviewed by a panel of three experts. The content validity of the questionnaire Set 1 and Set 2 was found at .87, and the content validity of the semi-structured interview form was found at 1. The reliability of the questionnaire Set 1 was .97 and Set 2 was .96. The target group samples were 808 key informants derived by purposive selection. The data were analyzed using percentage, mean, and standard deviation. The content analysis was employed in a descriptive method based on the theoretical framework of the research. The findings revealed the following:

The expectations and needs in the development of a Bachelor of Science in Sports and Exercise Science, in Faculty of Sports and Health Science, Thailand National Sports University-Central Region, comprised five significant aspects:

1. Knowledge: knowledge in theories and fundamental principles of general science, and knowledge in profession of sports and exercise science in a multidisciplinary term

2. Skills: skills in life-long learning especially being curious to seek knowledge and tracking changes in profession continually as well as skills in teaching and leadership of exercise in a specific way

3. Ethics: generosity, compassion, honesty, discipline, responsibility, sacrifice, and public mind based on Buddhist teachings and legal principles to lead a happy life

4. Character: leadership, good personality, good physical proportion, self-confidence, and self-expression

5. Curriculum Management: teaching and learning along with field experience focusing on practice, student-centered learning, life-long learning promotion, and curriculum improvement to meet the needs of current situations and future trends.

Keywords: Expectation, Needs, Development of bachelor of science, Sports and exercise science

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้กล่าวถึง รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชน ในการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยรัฐมีหน้าที่ดำเนินการ กำกับ ส่งเสริมและสนับสนุนให้การจัดการศึกษาดังกล่าว มีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล มุ่งพัฒนาผู้เรียน ให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ มีความเชี่ยวชาญ ตามความถนัดของตน และมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ตลอดจนให้ความสำคัญ กับการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนทุกระดับ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้ตามความถนัดและ ปรับปรุงโครงสร้างของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ บรรลุเป้าหมายดังกล่าวโดยสอดคล้องกันทั้งในระดับชาติ และระดับพื้นที่ (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560, 2560, 14) ประกอบกับยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580 ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนา และเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ โดยมีเป้าหมาย พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีคุณภาพ มีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้าน และมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มียศถาบรรดาศักดิ์ อุดม โอภา ออมอารี มีวินัย รักชาติ ศาสนา และ เป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะ ที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษ

และภาษาที่ 3 และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ตลอดชีวิต สู่การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง และมีสมรรถนะ ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด (ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580, 2561, 8-9)

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นบุคคลที่มี สมรรถนะเชิงวิชาการ และมีสมรรถนะในการประกอบ อาชีพโดยมีทักษะการปฏิบัติงานสำหรับการรองรับงาน เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต นับเป็นสิ่งที่มีความท้าทายอย่างยิ่ง โดยเฉพาะสถาบัน อุดมศึกษาเป็นหนึ่งในกลไกการขับเคลื่อนการพัฒนา การจัดการศึกษาของประเทศ จำเป็นต้องมีหลักสูตร ที่มีความทันสมัย มุ่งเน้นการดำเนินงานให้เกิดผลลัพธ์ การเรียนรู้ เนื่องจากหลักสูตรมีอิทธิพลต่อความมั่นคง ของสังคมและประเทศชาติ เป็นหลักหรือหัวใจของ การจัดการศึกษาเป็นกรอบการกำหนดนโยบาย ทางการศึกษา เป็นเรื่องชี้แนะจุดมุ่งหมาย สาร และแนวทางการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งการวัด และประเมินผล จนทำให้ผู้เรียนทราบเป้าหมาย และ แนวทางการเรียน ดังนั้น หลักสูตรที่ดีควรมีการปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตรให้สามารถตอบสนองความต้องการ ของผู้เรียน ผู้มีส่วนได้เสีย และความต้องการของสังคม ได้มากที่สุด (มารุต พัฒนา, 2562, 4)

มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติเป็นสถาบัน อุดมศึกษาสังกัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา มีภารกิจหน้าที่หลักในการจัดการศึกษา มีการแบ่ง การบริหารราชการ เป็น 4 ภาค โดยมหาวิทยาลัย การกีฬาแห่งชาติประจำภาคกลาง ประกอบด้วย

5 วิทยาเขต ได้แก่ กรุงเทพมหานคร สุพรรณบุรี และอ่างทอง (พระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ, พ.ศ. 2562, 2562, 130) มีการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์การกีฬาและการออกกำลังกาย (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2563) คณะวิทยาศาสตร์การกีฬาและสุขภาพ จำนวน 17 วิทยาเขต ซึ่งเป็นหลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาการเริ่มดำเนินการเปิดสอนตั้งแต่ภาคต้นปีการศึกษา 2563 ปัจจุบันมีการจัดการเรียนการสอนมาเป็นระยะเวลา 3 ปี ขณะที่สถานการณ์ของประเทศและโลกได้เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และมีความเจริญก้าวหน้าอยู่ตลอดเวลา ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง จึงจำเป็นต้องมีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร ให้มีความทันสมัย มีผลลัพธ์การเรียนรู้ที่เป็นไปตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าการดำเนินการจัดการศึกษาของหลักสูตร เป็นไปตามแนวทางที่กำหนด สอดคล้องกับมาตรฐานและข้อกำหนดต่าง ๆ และนำไปสู่การยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาในการผลิตกำลังคนที่มีศักยภาพ

คณะผู้วิจัย จึงสนใจที่จะศึกษาความคาดหวังและความต้องการจำเป็นต่อการพัฒนาหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์การกีฬาและการออกกำลังกาย เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษา มาเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร ให้มีมาตรฐานมีคุณภาพ มีความทันสมัยตามวิชาชีพ สอดคล้องกับปรัชญา วัตถุประสงค์ของหลักสูตร และนโยบายการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัย ตลอดจนมีผลลัพธ์การเรียนรู้ที่เป็นไปตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ผู้มีส่วนได้เสีย ความต้องการของตลาดแรงงาน และสร้างความมั่นใจว่าผู้เรียนและบัณฑิตมีผลลัพธ์การเรียนรู้เป็นไปตามที่หลักสูตรได้กำหนดอย่างมีคุณภาพต่อเนื่อง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความคาดหวังและความต้องการจำเป็นต่อการพัฒนาหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์การกีฬาและการออกกำลังกาย คณะวิทยาศาสตร์การกีฬาและสุขภาพ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติประจำภาคกลาง

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา ได้นำประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง รายละเอียดผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 มาเป็นขอบเขตด้านเนื้อหา ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความรู้ (Knowledge) 2) ด้านทักษะ (Skills) 3) ด้านจริยธรรม (Ethics) และ 4) ด้านลักษณะบุคคล (Character) (ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา, 2565, 35-36)

2. ขอบเขตด้านประชากร ผู้ให้ข้อมูล เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการพัฒนาหลักสูตร ประกอบด้วย นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผู้ปกครองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 นักศึกษาปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1-4 ผู้ปกครองของนักศึกษาปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1-4 บัณฑิตที่เป็นศิษย์เก่า อาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้สอน ผู้ใช้บัณฑิต และผู้ใช้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม-30 กันยายน พ.ศ. 2566

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ มีขอบเขตการวิจัย ดังนี้

กลุ่มเป้าหมาย ผู้ให้ข้อมูล จำนวน 808 คน เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการพัฒนาหลักสูตร ประกอบด้วย

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 250 คน วิทยาเขตละ 50 คน (5 วิทยาเขต) โดยพิจารณาจากการเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2566 ในเขตพื้นที่บริการของแต่ละวิทยาเขต ที่มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติกำหนด ที่สนใจศึกษาต่อทางด้านการศึกษาหรือวิทยาศาสตร์การกีฬา

2. ผู้ปกครองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 100 คน วิทยาเขตละ 20 คน (5 วิทยาเขต) โดยพิจารณาจากการเป็นผู้ปกครองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2566 ในเขตพื้นที่บริการของแต่ละวิทยาเขต ที่มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติกำหนด ที่สนใจศึกษาต่อทางด้านการศึกษาหรือวิทยาศาสตร์การกีฬา

3. นักศึกษาปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1-4 จำนวน 250 คน วิทยาเขตละ 50 คน (5 วิทยาเขต) โดยพิจารณาจากการเป็นนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนตามวิทยาเขต ในปีการศึกษา 2566 สาขาวิทยาศาสตร์การกีฬาและการออกกำลังกาย มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ ประจำภาคกลาง

4. ผู้ปกครองของนักศึกษاپริญญาตรี ชั้นปีที่ 1-4 จำนวน 100 คน วิทยาเขตละ 20 คน (5 วิทยาเขต) โดยพิจารณาจากการเป็นผู้ปกครองของนักศึกษاپริญญาตรี ชั้นปีที่ 1-4 ที่ลงทะเบียนเรียนตามวิทยาเขต ในปีการศึกษา 2566 สาขาวิทยาศาสตร์การกีฬาและการออกกำลังกาย มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ ประจำภาคกลาง

5. บัณฑิตที่เป็นศิษย์เก่า จำนวน 100 คน วิทยาเขตละ 20 คน (5 วิทยาเขต) โดยพิจารณาจากการเป็นบัณฑิตที่เป็นศิษย์เก่าตามวิทยาเขต สาขาวิทยาศาสตร์การกีฬาและการออกกำลังกาย มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ ประจำภาคกลาง

6. อาจารย์ประจำหลักสูตร จำนวน 2 คน โดยพิจารณาจากการเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร มีบทบาทหน้าที่และมีประสบการณ์ในการสอนและ

ค้นคว้า วิจัยในสาขาวิทยาศาสตร์การกีฬาและการออกกำลังกาย มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ ประจำภาคกลาง ไม่น้อยกว่า 3 ปี

7. อาจารย์ผู้สอน จำนวน 2 คน โดยพิจารณาจากการมีบทบาทหน้าที่และมีประสบการณ์การสอนรายวิชาในหลักสูตร สาขาวิทยาศาสตร์การกีฬาและการออกกำลังกาย มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ ประจำภาคกลาง ไม่น้อยกว่า 5 ปี

8. ผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 2 คน โดยพิจารณาจากการดำรงตำแหน่งระดับผู้บริหารหรือผู้จัดการในหน่วยงานภาครัฐหรือเอกชน ไม่น้อยกว่า 3 ปี และเป็นผู้ใช้บัณฑิตหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์การกีฬาและการออกกำลังกาย คณะวิทยาศาสตร์การกีฬาและสุขภาพ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ ประจำภาคกลาง

9. ผู้ใช้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ จำนวน 2 คน โดยพิจารณาจากการดำรงตำแหน่งระดับผู้บริหารหรือผู้จัดการในหน่วยงานภาครัฐหรือเอกชน ไม่น้อยกว่า 3 ปี และเป็นผู้ใช้ที่มีประสบการณ์ในการดูแลและควบคุม นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สาขาวิทยาศาสตร์การกีฬาและการออกกำลังกาย คณะวิทยาศาสตร์การกีฬาและสุขภาพ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ ประจำภาคกลาง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถาม จำนวน 2 ชุด
2. แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง จำนวน 1 ชุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาข้อมูลจากตำราเอกสาร บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดขอบเขตของการวิจัย และนำมาเป็นกรอบในการสร้างแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์

2. นำแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ดำเนินการให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยแบบสอบถามชุดที่ 1 และชุดที่ 2 มีค่าเท่ากับ .87 และแบบสัมภาษณ์

มีค่าเท่ากับ 1 (พิศิษฐ ตัณฑวนิช และพนา จินดาศรี, 2561, 3-12) และนำไปทดลองใช้กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่นโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของคอนบาร์ช โดยแบบสอบถาม ชุดที่ 1 มีค่าเท่ากับ .97 และชุดที่ 2 มีค่าเท่ากับ .96 (Nunally, 1970 อ้างถึงใน บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2549, 22)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีการตรวจสอบความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและมีความน่าเชื่อถือมากที่สุด โดยใช้วิธีการตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล ตรวจสอบโดยใช้แหล่ง ข้อมูลแตกต่าง แหล่งเวลา แหล่งสถานที่ แหล่งบุคคล ใช้การตรวจสอบข้อมูลที่ได้มาจากการวิจัยกับผลการวิจัยจากแหล่งอื่น ๆ ว่ามีความเหมือนกันหรือไม่ รวมทั้งมีการสอบถามในประเด็นเดียวกันหลาย ๆ ครั้ง เพื่อให้ผู้ให้ข้อมูลยืนยันคำตอบ ซึ่งถ้าทุกแหล่งข้อมูล พบว่า ได้ข้อค้นพบมาเหมือนกัน แสดงว่าข้อมูลที่ผู้วิจัยได้มา มีความถูกต้องและวิธีการตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีรวบรวมข้อมูล เพื่อตรวจสอบยืนยัน ความสอดคล้องของข้อมูล คือ การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ กัน ในการรวบรวมข้อมูล เรื่องเดียวกัน เพื่อสังเคราะห์ผลการวิจัยจากข้อมูล ที่ถูกต้องสมบูรณ์ และเชื่อถือได้มากที่สุด และได้ข้อมูลครอบคลุมเชิงลึก โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การสำรวจเอกสาร เป็นการศึกษาข้อมูลจาก แหล่งข้อมูลทุติยภูมิที่เป็นหลักฐานในการดำเนินงาน ที่เกี่ยวข้อง กับเรื่องที่ได้ศึกษาโดยเก็บข้อมูลจากแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร นโยบาย รายงานประจำปีและงานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง นำมาวิเคราะห์/สังเคราะห์ ซึ่งอาจเป็น ข้อมูลดิบที่ผู้อื่นรวบรวมไว้หรือข้อมูลที่ผ่านมากรรมวิธี ทางข้อมูลหรือการวิเคราะห์มาแล้ว

2. การสำรวจข้อมูลด้วยแบบสอบถาม ชุดที่ 1 จากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และผู้ปกครอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เพื่อต้องการศึกษา

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความคาดหวังต่อการพัฒนา หลักสูตร แบบสอบถาม ชุดที่ 2 จากนักศึกษาปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1-4 ผู้ปกครองของนักศึกษาปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1-4 และบัณฑิต ที่เป็นศิษย์เก่า เพื่อต้องการศึกษา ความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นต่อการพัฒนา หลักสูตร และแบบสัมภาษณ์ จากอาจารย์ประจำ หลักสูตร อาจารย์ผู้สอน ผู้ใช้บัณฑิต และผู้ใช้นักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เพื่อต้องการศึกษาความคิดเห็น เกี่ยวกับความคาดหวังและความต้องการจำเป็นต่อ การพัฒนาหลักสูตร

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยนำ ข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ ซึ่งประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน สำหรับการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล ได้ใช้แนวความคิดของเบสต์ (Best, 1981, 182)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ กึ่งโครงสร้าง โดยสรุปประเด็นต่าง ๆ จากเอกสาร คำสนทนา และจัดแยกเป็นหมวดหมู่ตามวัตถุประสงค์ ของการวิจัย ดังนี้

2.1. การถอดเทปข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ อย่างละเอียด (ศากุล ช่างไม้, 2546, 164-173)

2.2. การจัดเตรียมข้อมูล จากการเก็บรวบรวม ข้อมูลด้วยวิธีการต่าง ๆ และนำข้อมูลเหล่านี้มาช่วย ในการวิเคราะห์

2.3. การให้รหัส เพื่อจัดหมวดหมู่ข้อมูล โดยดัชนีข้อมูลนี้อาจเป็นคำ เป็นประโยค เป็นแนวคิด

2.4. การตัดทอนข้อมูล โดยการเขียนข้อสรุป แต่ละเรื่อง เป็นการลดขนาดข้อมูลและช่วยกำจัดข้อมูล ที่ไม่ต้องการออกไปได้

2.5. การเสนอข้อมูล โดยการวิเคราะห์และ การนำเสนอ เป็นการนำข้อสรุปย่อย ๆ มาเชื่อมโยงกัน

2.6. การประมวลและสรุปข้อเท็จจริงโดยการ ค้นหาแบบแผน การจัดกลุ่ม การวิเคราะห์ปัจจัย การระบุความ สัมพันธ์ของเหตุการณ์ การเชื่อมโยง

แนวคิด ทฤษฎีกับสิ่งที่ค้นพบ

2.7. การพิสูจน์บทสรุป โดยการเชื่อมโยงข้อสรุป เชิงนามธรรมกลับไปสู่รูปธรรมในเหตุการณ์ใหม่อีกครั้ง เพื่อให้แน่ใจว่าบทสรุปที่ทำไว้มีความน่าเชื่อถือ มีความเหมาะสม

2.8. การสังเคราะห์ข้อมูลตามประเด็นต่าง ๆ โดยการวิเคราะห์ข้อมูล แปลผล ตีความ และการสรุปประเด็นบนพื้นฐานเชิงแนวคิด ทฤษฎี กรอบแนวคิด และตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ผลการวิจัย

1. เชิงปริมาณ

1.1 ความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการพัฒนาหลักสูตรฯ พบว่า

1.1.1 มีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 350 คน เป็นเพศชาย จำนวน 142 คน คิดเป็นร้อยละ 40.57 และเพศหญิง จำนวน 208 คน คิดเป็นร้อยละ 59.43 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 250 คน คิดเป็นร้อยละ 71.43, เป็นผู้ปกครองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 28.57

1.1.2 ความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการพัฒนาหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิตฯ พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.55$, S.D. = .74) ซึ่งทุกด้านมีความคาดหวัง อยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านทักษะมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 4.60$, S.D. = .73) ต่อมาเป็นด้านความรู้ ($\bar{x} = 4.54$, S.D. = .81) ด้านลักษณะบุคคล ($\bar{x} = 4.54$, S.D. = .73) และด้านจริยธรรม ($\bar{x} = 4.51$, S.D. = .70) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า

ด้านความรู้ พบว่า มีความคาดหวังระดับมากที่สุด ในเรื่องของการมีความรู้เกี่ยวกับหลักการ เป็นผู้นำด้านการกีฬาและการออกกำลังกาย เช่น การเป็นผู้นำในการเดินแอโรบิค การเป็นผู้ฝึกสอน การออกกำลังกายและกีฬา เป็นต้น ($\bar{x} = 4.75$, S.D. = .67)

รองลงมา เป็นการมีความรู้เกี่ยวกับอุปกรณ์ และการใช้อุปกรณ์ในสาขาวิทยาศาสตร์การกีฬาและการออกกำลังกาย ที่ทันสมัย เช่น เครื่องออกกำลังกาย เครื่องทดสอบสมรรถภาพทางกาย เป็นต้น ($\bar{x} = 4.66$, S.D. = .75) และการมีความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมทางกายและกีฬา เช่น ความสำคัญของกิจกรรมทางกาย ชนิดกิจกรรมทางกาย ที่เหมาะสมกับแต่ละช่วงอายุ โทษจากการขาดกิจกรรมทางกาย และการรักษาดูแลสุขภาพเบื้องต้น ($\bar{x} = 4.52$, S.D. = .81)

ด้านทักษะ พบว่า มีความคาดหวังระดับมากที่สุด ในเรื่องของ การมีทักษะการออกกำลังกาย เพื่อพัฒนาสุขภาพและสมรรถภาพทางกายของตนเอง และผู้อื่น ($\bar{x} = 4.65$, S.D. = .70) รองลงมา เป็นการมีทักษะการใช้อุปกรณ์การออกกำลังกายเพื่อพัฒนาสุขภาพและสมรรถภาพทางกายของตนเองและผู้อื่น ($\bar{x} = 4.64$, S.D. = .70) และการมีทักษะการเป็นผู้นำ ด้านการออกกำลังกายและกีฬา ($\bar{x} = 4.63$, S.D. = .73)

ด้านจริยธรรม พบว่า มีความคาดหวังระดับมากที่สุด ในเรื่องของการมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีจิตใจเมตตาความโอบอ้อมอารีต่อตนเองและสังคม ($\bar{x} = 4.66$, S.D. = .60) รองลงมา เป็นการมีคุณธรรม จริยธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต ($\bar{x} = 4.65$, S.D. = .63) และสามารถปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ และสามารถปรับตัวการอยู่ร่วมกันในสังคม ($\bar{x} = 4.53$, S.D. = .71)

ด้านลักษณะบุคคล พบว่า มีความคาดหวังระดับมากที่สุด ในเรื่องของการมีบุคลิกภาพที่ดี และมีรูปร่างสมส่วน ($\bar{x} = 4.64$, S.D. = .70) รองลงมา เป็นการมีความอ่อนน้อมถ่อมตน สุภาพเรียบร้อย ($\bar{x} = 4.59$, S.D. = .67) การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ($\bar{x} = 4.59$, S.D. = .66) และการมีลักษณะของความเป็นผู้นำ ด้านวิทยาศาสตร์การกีฬาและการออกกำลังกาย เช่น มีความมั่นใจกล้าแสดงออก สนใจและเอาใจใส่ ต่อสุขภาพ ($\bar{x} = 4.53$, S.D. = .86)

1.2. ความต้องการจำเป็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการพัฒนาหลักสูตร ฯ พบว่า

1.2.1 มีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 450 คน เป็นเพศชาย จำนวน 295 คน คิดเป็นร้อยละ 65.56 และเพศหญิง จำนวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 34.44 สถานสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นนักศึกษาปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1-4 จำนวน 250 คน คิดเป็นร้อยละ 55.56 ผู้ปกครองของนักศึกษาปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1-4 จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 22.22 และบัณฑิตที่เป็นศิษย์เก่า จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 22.22

1.2.2 ความต้องการจำเป็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการพัฒนาหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิตฯ พบว่า ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.60$ S.D. = .66) ซึ่งทุกด้านมีความต้องการจำเป็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านทักษะมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 4.72$, S.D. = .62) ต่อมาเป็นด้านความรู้ ($\bar{x} = 4.61$, S.D. = .74) และด้านจริยธรรม ($\bar{x} = 4.53$, S.D. = .64) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า

ด้านความรู้ พบว่า มีความต้องการจำเป็นระดับมากที่สุด ในเรื่องของการมีความรู้ทางด้านวิทยาศาสตรการกีฬาและการออกกำลังกาย เช่น หลักการดูแลสุขภาพ หลักการฝึกสมรรถภาพทางกาย จิตวิทยาการกีฬา หลักการปฐมพยาบาลและการฟื้นฟูร่างกาย เป็นต้น ($\bar{x} = 4.67$, S.D. = .66) รองลงมาเป็นการมีความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมทางกายและกีฬา เช่น ความสำคัญของกิจกรรมทางกาย ชนิดกิจกรรมทางกายที่เหมาะสมกับแต่ละช่วงอายุ โทษจากการขาดกิจกรรมทางกาย และการรักษาดูแลสุขภาพเบื้องต้น ($\bar{x} = 4.66$, S.D. = .68) และการมีความรู้เกี่ยวกับอุปกรณ์และการใช้อุปกรณ์ในสาขาวิทยาศาสตรการกีฬาและการออกกำลังกายที่ทันสมัย เช่น เครื่องออกกำลังกาย เครื่องทดสอบสมรรถภาพทางกาย เป็นต้น ($\bar{x} = 4.65$, S.D. = .70)

ด้านทักษะ พบว่า มีความต้องการจำเป็นระดับมากที่สุด ได้แก่ การมีทักษะการใช้อุปกรณ์ทางวิทยาศาสตรการกีฬา การออกกำลังกายและสุขภาพ ($\bar{x} = 4.75$, S.D. = .58) รองลงมาเป็นการมีทักษะการเป็นผู้นำด้านการกีฬาและการออกกำลังกาย ($\bar{x} = 4.74$, S.D. = .61) และการมีทักษะการวางแผนและออกแบบโปรแกรมเพื่อพัฒนาสุขภาพและสมรรถภาพทางกาย ($\bar{x} = 4.73$, S.D. = .64)

ด้านจริยธรรม พบว่า มีความต้องการจำเป็นระดับมากที่สุด ในเรื่องของการมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีจิตใจเมตตา ความโอบอ้อมอารีต่อตนเองและสังคม ($\bar{x} = 4.61$, S.D. = .63) รองลงมาเป็นการมีวินัย ตรงต่อเวลา รับผิดชอบตนเองและสังคม ($\bar{x} = 4.59$, S.D. = .63) และการมีคุณธรรม จริยธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต ($\bar{x} = 4.57$, S.D. = .69)

ด้านลักษณะบุคคล พบว่า มีความต้องการจำเป็นระดับมากที่สุด ในเรื่องของการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ($\bar{x} = 4.62$, S.D. = .60) รองลงมาเป็นการมีความอ่อนน้อมถ่อมตน สุภาพเรียบร้อย ($\bar{x} = 4.54$, S.D. = .62) และการมีบุคลิกภาพที่ดี และมีรูปร่างสมส่วน ($\bar{x} = 4.53$, S.D. = .65)

2. เชิงคุณภาพ

2.1 ความคาดหวังและต้องการจำเป็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการพัฒนาหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิตฯ พบว่า

2.1.1 มีผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ จำนวน 8 คน เป็นเพศชาย จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 75 และ เป็นเพศหญิง จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 25 สถานสภาพของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ฯ เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 25, เป็นอาจารย์ผู้สอน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 25, เป็นผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 25 และ เป็นผู้ใช้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 25 โดยสามารถสรุปได้ 5 ด้าน ดังนี้

ด้านความรู้ สำหรับความคาดหวัง
ในด้านความรู้ พบว่า ผู้ให้ข้อมูลหลักส่วนใหญ่
ให้ความสำคัญกับความรู้ในทฤษฎีและหลักการพื้นฐาน
ทางด้านวิทยาศาสตร์ทั่วไปหรือหลักการทางงาน
ทางวิทยาศาสตร์ เช่น ฟิสิกส์ ชีวะ เคมี เพื่อนำองค์ความรู้
ทางด้านวิทยาศาสตร์ทั่วไปไปต่อยอดสู่องค์ความรู้
ในวิชาชีพด้านวิทยาศาสตร์การกีฬาและการออกกำลังกาย
และที่สำคัญควรมีความรู้และความเข้าใจในสาขา
วิทยาศาสตร์การกีฬาและการออกกำลังกายแบบสหวิชา
ได้แก่ สรีรวิทยา กายวิภาคศาสตร์ จิตวิทยา สังคมวิทยา
ชีวกลศาสตร์ โภชนาการ เวชศาสตร์การกีฬา และ
การจัดการกีฬา เพื่อเป็นพื้นฐานที่จะนำไปสู่การศึกษา
แบบเฉพาะเจาะจงต่อไป

“นักศึกษาจะมีพื้นฐานทางด้านวิทยาศาสตร์
ทั่วไปไม่ว่าจะเป็นฟิสิกส์ ชีวะ เคมี คณิตศาสตร์
เพราะว่าวิชาเหล่านี้เป็นวิชาที่เป็นพื้นฐานที่จะสามารถ
นำไปต่อยอดในวิชาที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพได้ อย่างเช่น
ในวิชาเคมีจะเกี่ยวข้องกับโภชนาการหรือสรีรวิทยาได้
เพราะฉะนั้นในส่วนที่เป็นวิชาทางพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์
อาจจะต้องมีการเตรียมความพร้อม ตั้งแต่ในช่วง
ที่รับนักศึกษาเข้ามา”

อย่างไรก็ตาม สำหรับความต้องการจำเป็น
จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก ให้ความคิดเห็นว่า
ทั้งองค์ความรู้ในหลักการพื้นฐานทางด้านวิทยาศาสตร์
ทั่วไป และองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์การกีฬา
และการออกกำลังกาย ผู้เรียนต้องสามารถวิเคราะห์
และประยุกต์องค์ความรู้เหล่านี้ในสถานการณ์จริงได้
โดยการนำความรู้ในหลักการและทฤษฎีมาประยุกต์
สู่การปฏิบัติได้ เน้นการลงมือปฏิบัติจริง เพื่อให้ผู้เรียน
เกิดการเรียนรู้และพัฒนาทักษะ จนเกิดความชำนาญ

“เด็กควรเรียนในเรื่องของทักษะการปฏิบัติ
และจำเป็นต้องสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้
กับการเรียนรู้จริง โดยองค์ความรู้ด้านวิชาการจะเป็น
องค์ประกอบที่สำคัญ และต้องเน้นหนักทางเรื่อง
ของทักษะปฏิบัติจริงเข้าไป แล้วนำด้านวิชาการเข้าไป

สอดรับเรื่องของการปฏิบัติให้มากขึ้น”

“หลักสูตรควรมีการเรียนรู้ทั้งในและ
นอกห้องเรียน สามารถลงมือทำ ทำในสิ่งที่ได้เรียนรู้
และสามารถปฏิบัติได้จริง ฝึกจนเกิดความชำนาญ
และสามารถใช้งานได้จริง”

ด้านทักษะ จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก
มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความคาดหวังและความต้องการ
จำเป็นด้านทักษะในแนวทางเดียวกัน คือ ผู้เรียน
ในหลักสูตรวิทยาศาสตร์การกีฬาและการออกกำลังกาย
ควรมีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยต้องมีความใฝ่รู้
และติดตามการเปลี่ยนแปลงความรู้ในสาขาวิชาชีพ
วิทยาศาสตร์การกีฬาและการออกกำลังกายอยู่เสมอ

“หลักสูตรควรมีการพัฒนาผู้เรียนให้มี
ทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยผู้เรียนต้องมีความใฝ่รู้
และติดตามการเปลี่ยนแปลงความรู้ในสาขาวิชาชีพ
วิทยาศาสตร์ การกีฬาและการออกกำลังกาย เป็นสิ่ง
ที่จำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้เรียนในวิชาชีพนี้”

อย่างไรก็ตาม ทักษะการสอนที่โดดเด่น
เฉพาะด้าน โดยสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้สู่การปฏิบัติ
ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การมีทักษะการสอนในด้าน
การเป็นผู้นำการออกกำลังกาย สามารถออกแบบ
โปรแกรมการออกกำลังกายได้อย่างถูกต้องและถูกวิธี
เป็นต้น เป็นทักษะที่ผู้เรียนควรมีและจำเป็นต้องฝึกฝน
จนเกิดความชำนาญ เพื่อจะได้มุ่งพัฒนาทักษะที่โดดเด่น
ของตัวเองให้เป็นจุดขายที่สำคัญต่อไป

“จงพัฒนาทักษะที่โดดเด่นของตัวเอง
ให้เป็นจุดขายที่สำคัญ และมุ่งพัฒนาในด้านนั้นให้เกิด
ความเชี่ยวชาญ เช่น โดดเด่นในด้านการออกกำลังกาย
ให้เรียนรู้รูปแบบการเป็นผู้นำการออกกำลังกาย
ในทุกรูปแบบแล้วเลือกที่ตนเองถนัดที่สุดเพื่อพัฒนา
ให้เป็นจุดขายของตัวเองได้”

นอกจากนี้ ทักษะการคิด การวิเคราะห์
การแยกแยะ และประยุกต์นำไปใช้ นับเป็นทักษะ
ที่จำเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะความสามารถในการวิเคราะห์
แยกแยะการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้อง โดยการประยุกต์

องค์ความรู้ทางวิชาการ เพื่อปรับปรุง พัฒนา การปฏิบัติ ให้ถูกต้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การปฏิบัติ เคลื่อนไหวเบื้องต้นไม่ถูกต้อง จะต้องมีการปรับท่าทางการเคลื่อนไหวให้ถูกต้องได้ โดยสามารถวิเคราะห์ ความรู้ที่มีอยู่ และปรับใช้กับสถานการณ์จริงได้

“การพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการคิด วิเคราะห์ ประยุกต์ได้ สามารถออกแบบโปรแกรม การออกกำลังกายได้อย่างถูกต้องและถูกวิธี มีความเหมาะสมขั้นพื้นฐานและมีความรู้ความเข้าใจในการใช้ เนื้อหาการออกกำลังกาย ไปใช้ได้อย่างถูกต้อง”

ด้านจริยธรรม จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ ข้อมูลหลัก สรุปได้ว่า การกระทำหรือพฤติกรรม ที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม ที่เป็นสิ่งสำคัญสำหรับวิชาชีพวิทยาศาสตร์การกีฬา และการออกกำลังกาย คือ ความซื่อสัตย์ ความมีระเบียบวินัย ตรงต่อเวลา มีความเสียสละ ความรับผิดชอบ และมี จิตสาธารณะ โดยมีคำสอนทางพระพุทธศาสนาและ การประพฤติปฏิบัติตามหลักกฎหมายเป็นหลักยึด ในการดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข

“นักศึกษาควรมีวินัย ตรงต่อเวลา และ มีความรับผิดชอบต่อวิชาชีพวิทยาศาสตร์การกีฬา และการออกกำลังกาย ควรมีจิตสาธารณะ เสียสละเพื่อ ส่วนรวม และมีส่วนร่วมทางการกีฬายึดในหลักพระพุทธ ศาสนาเดินทางสายกลาง และยึดร่วมกัน ว่าเราอยู่ใน ฐานะพลเมือง ภายในกฎหมาย หากเราทำผิดเราก็ต้อง ยอมรับ”

ด้านลักษณะบุคคล สำหรับวิชาชีพ วิทยาศาสตร์การกีฬาและการออกกำลังกายนั้น ผู้ให้ ข้อมูลหลักส่วนใหญ่ มีความคาดหวังด้านลักษณะบุคคล คือ ความเป็นผู้นำ ความเชื่อมั่นในตัวเอง ความมั่นใจ และกล้าที่จะแสดงความคิดเห็นที่หลากหลาย กล้าแสดงออกตามสถานการณ์ที่ต่างออกไป เนื่องจาก ลักษณะงานในวิชาชีพเป็นงานที่ต้องปฏิบัติจริง และแสดงออกให้เกิดความน่าเชื่อถือ อย่างไรก็ตาม ยังมีลักษณะบุคคลในด้านอื่นที่เป็นองค์ประกอบเสริม

ที่จำเป็น ได้แก่การมีบุคลิกภาพที่ดีมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีทัศนคติที่ดีคิดบวก เป็นต้น

“ด้วยความที่สาขาวิทยาศาสตร์การกีฬา ก็คือประกอบอาชีพเกี่ยวกับการเป็นผู้นำในการ ออกกำลังกาย ประจำทีม ลักษณะบุคคลที่คิดว่าต้องมี อันแรกเลยก็คือ มีความเป็นผู้นำ มีความเชื่อมั่นในตัวเอง เพราะว่าส่วนหนึ่ง แต่เป็นผู้นำในการออกกำลังกาย แค่นั้นก็ต้องมีความเชื่อมั่นในตัวเองหรือการประจำทีมดูแล นักกีฬาทั้งหลาย แค่นั้นก็ต้องมีความเชื่อมั่นในตัวเอง ว่าเราจะแนะนำเกี่ยวกับการดูแลนักกีฬายังไงให้นักกีฬา เชื่อถือ”

นอกจากนี้คุณลักษณะภายนอกที่เป็น พื้นฐานสำคัญสำหรับวิชาชีพวิทยาศาสตร์การกีฬาและ การออกกำลังกาย ที่ทำให้เกิดความน่าเชื่อถือได้ คือ การมีรูปร่างที่ดี สุขภาพแข็งแรง หุ่นดี ดังนั้น จึงมี ความจำเป็นต้องดูแลตัวเองให้มีรูปร่างเหมาะสม สมวัย อยู่เสมอ

“ต้องมีบุคลิกดี หุ่นดี บุคลิกภาพภายนอก ที่เกี่ยวกับรูปร่าง หน้าตา การดูแลตัวเองให้มันมี ความสมารถ และสุขภาพดีอยู่เสมอ”

ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ความคาดหวัง ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร พบว่า อยากให้มีการเรียนการสอนควบคู่ไปพร้อมกับการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพ โดยเน้นภาคปฏิบัติให้มากกว่าภาควิชาการ และ การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นจุดศูนย์กลาง เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ด้วยประสบการณ์ของตนเอง ตลอดจนการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต

“ในรายวิชาต่าง ๆ ในภาพรวมถ้า ความคาดหวังว่าเราอยากสร้างเด็กขึ้นมา มองว่าเรา อาจจะต้องสร้างหลักสูตรที่เราเน้นฝึกปฏิบัติ ให้เด็ก สามารถที่จะเรียนรู้ตลอดชีวิต เป็นการเสริมสร้างให้เด็ก ณะครับ เสาะแสวงหาความรู้เพื่อที่จะเอาข้อมูล เป็นความรู้กลับมาเพื่อที่จะเสริมสร้างให้ตัวเองมากยิ่งขึ้น ไม่ใช่แค่รออาจารย์เสิร์ฟอย่างเดียว”

อย่างไรก็ตาม สำหรับความต้องการจำเป็นด้านการบริหารจัดการหลักสูตร พบว่า ควรมีการปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน และแนวโน้มในอนาคต อาทิ การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่กับวิชาชีพ การสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ เป็นต้น

“ควรมีการปรับปรุงการบริหารจัดการหลักสูตร สาขาวิทยาศาสตร์การกีฬาและการออกกำลังกาย ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน และอนาคต เช่น อยากให้หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร เพื่อผลิตบัณฑิตให้ตรงกับตลาดแรงงาน หรือการเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดบนข้อจำกัดที่มีอยู่ เช่น สอนให้ใช้แอปพลิเคชันช่วยในการออกกำลังกาย อีกทั้งจะเป็นข้อได้เปรียบอย่างยิ่งถ้าเด็กมีความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ สามารถพูด ฟัง เข้าใจได้ จะดีมาก เพราะโลกเปลี่ยนไปต้องปรับตัวตามให้ทัน”

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาความคาดหวังและความต้องการจำเป็นต่อการพัฒนาหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์การกีฬาและการออกกำลังกายฯ ผลการวิจัยในภาพรวม พบว่า ด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านจริยธรรม และด้านลักษณะบุคคล เป็นเป้าหมายการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนในทุกมิติ มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580, 2561, 8-9) และเป็นไปในทิศทางเดียวกับแผนด้านการอุดมศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ พ.ศ. 2564-2570 ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2566-2570 (สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม, 2565, 74) ในยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพคน (Capacity building) ที่ให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต

(Lifelong learning for all) (SDGs) เปิดโอกาสให้ประชาชนทุกคนสามารถเข้าถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิตได้อย่างไม่มีขีดจำกัด เพื่อให้มีองค์ความรู้และทักษะพร้อมรับกับการเปลี่ยนแปลงสู่อนาคต (Transversal skills) พร้อมยกระดับคุณภาพการศึกษา สมรรถนะของกำลังคน ผ่านการวางแผนและปรับระบบคุณภาพมาตรฐานการอุดมศึกษาให้มีความยืดหยุ่นและหลากหลาย สอดคล้องกับประเภทหรือกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา

เมื่อพิจารณาในรายด้าน จะเห็นได้ว่าองค์ประกอบด้านความรู้ ที่เป็ความคาดหวังและความต้องการจำเป็นต่อการพัฒนาหลักสูตรฯ คือ ผู้เรียนควรมีความรู้ในทฤษฎีและหลักการพื้นฐานทางด้านวิทยาศาสตร์ทั่วไปและความรู้ในวิชาชีพด้านวิทยาศาสตร์การกีฬา และการออกกำลังกายแบบสหวิชา ได้แก่ ความรู้หลักการเป็นผู้นำด้านการกีฬาและการออกกำลังกาย ความรู้เกี่ยวกับอุปกรณ์และการใช้อุปกรณ์ที่ทันสมัยและความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมทางกายและกีฬา โดยมีความต้องการจำเป็นที่จะต้องนำความรู้ในทฤษฎีและหลักการด้านวิชาการประยุกต์สู่การปฏิบัติได้ โดยเน้นการลงมือปฏิบัติจริง เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาทักษะ จนเกิดความชำนาญ ซึ่งสอดคล้องกับเรณูมาศ มาอุ่น (2559, 169-176) ได้กล่าวว่า การจัด การเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ คือ การจัดการเรียนการสอนที่สามารถทำผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้ได้ โดยการเรียนรู้ในขั้นสูง คือ ขั้นการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประยุกต์ใช้ และการประเมินค่าได้อย่างถูกต้อง

ด้านทักษะ มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่หลักสูตรจะต้องมีการพัฒนาทักษะของผู้เรียนให้เป็นผู้ที่มีการเรียนรู้ตลอดชีวิตในยุคดิจิทัล โดยต้องมีความใฝ่รู้ และติดตามการเปลี่ยนแปลงความรู้ในสาขาวิชาชีพ อยู่เสมอ ตลอดจนต้องมีทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ ทักษะการสื่อสารและทักษะการสอนที่โดดเด่น เฉพาะด้าน เช่น ทักษะการสอนการออกกำลังกายให้กับบุคคล ทักษะการสอนการใช้อุปกรณ์ในการออก

กำลังกายและทักษะการสื่อสารในการจัดโปรแกรม การออกกำลังกายให้กับนักศึกษา เป็นต้น โดยที่ผู้เรียน ควรมีการฝึกฝนจนเกิดความชำนาญ เพื่อจะได้พัฒนา ทักษะที่โดดเด่นของตัวเองให้เป็นจุดขายที่สำคัญต่อไป เช่นเดียวกับ วิชัย วงษ์ใหญ่ (2554, 3) ได้กล่าวว่า ความต้องการบัณฑิตในศตวรรษที่ 21 นั้น สังคมต้องการ บัณฑิตที่มีวิสัยทัศน์ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลและสารสนเทศเป็นบุคคลใฝ่รู้ สามารถ เรียนรู้ได้ตลอดเวลา มีสมรรถภาพในการคิดวิเคราะห์ และคิดอย่างเป็นระบบ

ด้านจริยธรรม พบว่า การมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีจิตใจเมตตา ความโอปอ้อมอารีต่อตนเองและสังคม ความซื่อสัตย์ มีระเบียบวินัยตรงต่อเวลา และมีความ รับผิดชอบ มีความเสียสละ และมีจิตสาธารณะ โดยมี คำสอนทางพระพุทธศาสนา และการประพฤติปฏิบัติ ตามหลักกฎหมายเป็นหลักยึดในการ ดำเนินชีวิตอย่าง มีความสุข เป็นไปในทิศทางเดียวกับมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ (2565, 3) ได้กำหนดพฤติกรรม ที่เป็น ตัวบ่งชี้หลักในการจัดกระบวนการเรียน ที่เป็นผลลัพธ์ ให้บัณฑิตสามารถแสดงออกถึงความซื่อสัตย์ทางวิชาการ สามารถแสดงออกถึงการเคารพกฎระเบียบและค่านิยม อันดีงามของสังคม และจรรยาบรรณวิชาการหรือวิชาชีพ

เช่นเดียวกับด้านลักษณะบุคคล ได้แก่ ลักษณะ ภายนอกต้องมีความเป็นผู้นำ มีบุคลิกภาพที่ดี และมีรูปร่าง สมส่วน และลักษณะภายในต้องมีความเชื่อมั่นในตัวเอง มีความมั่นใจ และกล้าแสดงออก ซึ่งสอดคล้องกับการจัด กระบวนการเรียนของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่กำหนดผลลัพธ์ ด้านลักษณะบุคคลของนิสิต ระดับปริญญาตรีไว้ว่า นิสิตต้องแสดงออกถึงการมี ภาวะผู้นำ กล้าตัดสินใจมีความมุ่งมั่น ตั้งใจ และตระหนักรู้ ทางสังคมและวัฒนธรรม

สำหรับด้านการบริหารจัดการหลักสูตร จากผล การวิจัยจะเห็นได้ว่า ควรจัดการเรียนการสอนควบคู่ ไปพร้อมกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โดยเน้น ในภาคปฏิบัติให้มากกว่าภาควิชาการ การจัดการเรียนรู้

ที่เน้นผู้เรียนเป็นจุดศูนย์กลาง ตลอดจนการส่งเสริม ให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต และควรมีการปรับปรุง หลักสูตรให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน และแนวโน้มในอนาคต โดยเฉพาะการใช้เทคโนโลยี สมัยใหม่กับวิชาชีพให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งได้ สอดคล้องงานวิจัยของ บัณฑิตา อินสมบัติ และปราณี เนรมิต (2563, 159-179) ที่ได้ศึกษาคุณลักษณะที่จำเป็น ของผู้เรียนที่สอดคล้องต่อการพัฒนาประเทศ สู่ Thailand 4.0 พบว่า ความสามารถในการใช้ เทคโนโลยีให้เกิดความคุ้มค่าและรู้เท่าทันเป็นการพัฒนา ผู้เรียนในสังคมยุคใหม่ นอกจากนี้ยังได้ตอบสนองต่อ เป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580 (2561, 9) ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ในประเด็นการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนา และเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์โดยการปลูกฝัง และพัฒนาทักษะนอกห้องเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ ควรนำข้อค้นพบ ที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ ไปเป็นข้อมูลในการปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์ การกีฬาและการออกกำลังกาย (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2568) คณะวิทยาศาสตร์การกีฬาและสุขภาพ ให้สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ผู้มีส่วนได้เสีย และความต้องการของตลาดแรงงาน
2. ควรมีการศึกษาความคาดหวังและความต้องการ จำเป็นแบบเจาะจงรายด้านเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตรอย่างเป็นรูปธรรมชัดเจน
3. ควรมีการวิจัยเชิงปริมาณด้านการบริหารจัดการหลักสูตร เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการสนับสนุน งานวิจัยครั้งนี้ ให้มีความหนักแน่นมากขึ้นและสามารถใช้เป็นแนวทางการในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- บัณฑิตา อินสมบัติ และ ปราณี เนรมิตร. (2563). แนวทางการพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศสู่ Thailand 4.0: กรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 14 (2), 159-170.
- ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา. (2565). เรื่อง รายละเอียดผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565. ราชกิจจานุเบกษา.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2549). สถิติวิเคราะห์เพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: จามจุรีโปรดักท์.
- มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (2565). แนวทางการจัดทำหลักสูตรใหม่/หลักสูตรปรับปรุงของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2565) ตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565. ฝ่ายมาตรฐานการศึกษา สำนักบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ พ.ศ. 2562. (2562). พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ พ.ศ. 2562. ราชกิจจานุเบกษา.
- พิศิษฐ์ ตันทวนิช และ พนา จินดาศรี. (2561). ความหมายที่แท้จริงของค่า IOC. วารสารการวัดการศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 24 (2), 3-12.
- มารุต พัฒนา. (2562). แนวคิดหลักการพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ: ศูนย์ผู้นำนวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้.
- ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580. (2561). ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580. (พิมพ์ครั้งที่ 1). ฉบับประกาศราชกิจจานุเบกษา.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. (2560). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. ราชกิจจานุเบกษา.
- เรณูมาศ มาอุ่น. (2559). การจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ. วารสารเทคโนโลยีภาคใต้, 9 (2), 169-176.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2554). การพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: อาร์แอนด์ปริ้นท์.
- ศากุล ช่างไม้. (2546). การเก็บข้อมูล การจัดการกับข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ. วารสารมหาวิทยาลัยศรีเตียน, 9 (3), 164-173.
- สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. (2565). แผนด้านการอุดมศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ พ.ศ. 2564-2570 ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2566-2570. สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กองยุทธศาสตร์และแผนงานกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม.
- Best, J.W. (1981). *Research in Education* (4th ed). New Jersey: Prentice-Hall.